

ทำไม...ตะวัน...อ้อมขาว

นำเสนอเมื่อ : 6 ธ.ค. 2552

หลายๆ คนอาจสงสัยว่า ตะวันอ้อมขาวคืออะไร.....วันนี้มีคำตอบมาไขข้องข้องใจค่ะ

ช่วงที่เกิดตะวันอ้อมขาว จะเป็นช่วงที่ขาวกำลังสุกพอดี ดำนานเลยกล่าวว่า
เมื่อพระแม่โพสพกำลังตั้งทอง คือ ขาวตั้งทอง
พระอาทิตย์แสดงความเคารพคือไม่เดินข้ามศีรษะของพระแม่โพสพจึงเดินอ้อมแทน

ทางดาราศาสตร์เป็นช่วงที่ดวงอาทิตย์เคลื่อนไปทางใต้มากที่สุด ตรงกับช่วงหน้าหนาว ราววันที่ 22 ธันวาคมของทุกปี ซึ่งเป็นวันที่กลางวันสั้นที่สุดและกลางคืนยาวที่สุด ซึ่งเส้น 23.5 องศาใต้ หรือ Tropic of Capricorn ตั้งฉากกับดวงอาทิตย์

ตอนที่ประเทศไทยเริ่มทำนาปีกันจะเป็นช่วงที่ดวงอาทิตย์โคจรอยู่แถบซีกโลกเหนือ (เหนือเส้นศูนย์สูตร) ดวงอาทิตย์จึงตรงกับศีรษะในตอนเที่ยง แต่ช่วงขาวตั้งทองจนถึงเก็บเกี่ยว (หลัง 21 กันยายนของทุกปี) ดวงอาทิตย์จะโคจรในแถบซีกโลกใต้ (ใต้เส้นศูนย์สูตร)

ดวงอาทิตย์จะไม่ตรงศีรษะในตอนเที่ยง
จึงดูเหมือนว่าดวงอาทิตย์ขึ้นทางทิศตะวันออกแล้วอ้อมไปทางใต้ไปตกทางทิศตะวันตก โดยไม่ข้ามต้นข้าวในนา
จึงเรียกว่าตะวันอ้อมขาว

ประเทศไทยตั้งอยู่ที่ 7-20 องศาเหนือโดยประมาณ เส้นศูนย์สูตรในเอเชียจะผ่านอินโดนีเซีย เส้น 23 1/3 องศาเหนือ จะอยู่แถวจีนตอนใต้ ประมาณทางตุง ไหล่ลำ ส่วนเส้น 23 1/3 องศาใต้ จะอยู่บริเวณตอนเหนือของออสเตรเลีย ดวงอาทิตย์จะเคลื่อนที่ขึ้น-ลงในบริเวณนี้เท่านั้น ทำให้เกิดฤดูกาลต่างๆ บนโลก แต่ละตำแหน่งที่เคลื่อนที่ไป-มา จะใช้เวลา 3 เดือน ดวงอาทิตย์จะอยู่บริเวณเส้นศูนย์สูตร (ศูนย์องศา) คือ 21 มีนาคม และ 21 กันยายนของ ทุกปี

เหตุที่ดวงอาทิตย์ขึ้นและตกแบบนี้เป็นเหตุเดียวกับที่ทำให้เกิดฤดูกาล นั่นคือ แกนหมุนของโลกเอียงประมาณ 23 องศาจากระนาบที่โลกหมุนรอบดวงอาทิตย์
ฤดูหนาวเกิดจากการที่โลกอยู่ในตำแหน่งที่หันออกจากดวงอาทิตย์ในช่วงหนึ่งของปี
ประเทศไทยซึ่งอยู่ในซีกโลกเหนือมีฤดูหนาวตกในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงกุมภาพันธ์

ในช่วงนี้ของปีความเอียงของแกนหมุนของโลกจะทำให้ซีกเหนือของโลกตีตัวออกห่างจากแสงอาทิตย์

ประเทศไทยก็เช่นกัน ที่หันด้านเหนือของตนออกจากดวงอาทิตย์ เพราะได้แสงอาทิตย์น้อยลง
อากาศจึงเย็นกลายเป็นฤดูหนาว และเพราะหันด้านเหนือออกจากดวงอาทิตย์ ด้านใต้จึงไกลดวงอาทิตย์กว่า
เราบนโลกซีกเหนือจึงมองเห็นพระอาทิตย์ขึ้นและตกค่อนข้างไปทางใต้

ที่มา คอลัมน์ รู้ไปไม่ด จาก ข่าวสด